

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในอำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกและคณะกรรมการของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บข้อมูล รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประชากร

ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้วิธีสำมะโนประชากรซึ่งประกอบด้วยสมาชิกและคณะกรรมการจำนวน 9 กลุ่ม ประชากร 126 คนจึงไม่มีการสุ่มตัวอย่างและเป็นการศึกษาประชากรทั้งหมดดังนี้

1.1 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดบ้านสร้างช้าง เลขทะเบียน 4871
สมาชิกจำนวน 16 คน

1.2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์บ้านบะคอม เลขทะเบียน 4902
สมาชิกจำนวน 12 คน

1.3 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคแม่พันธุ์บ้านโสกผักหวาน เลขทะเบียน 4906
สมาชิกจำนวน 14 คน

1.4 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคขุนบ้านนาเวียง ม.1 เลขทะเบียน 4909
สมาชิกจำนวน 12 คน

1.5 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรผู้เลี้ยงโคบ้านโคกยาว เลขทะเบียน 5024
สมาชิกจำนวน 10 คน

1.6 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ เลขทะเบียน 4809
สมาชิกจำนวน 17 คน

1.7 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านหนองแวง เลขทะเบียน 5007
สมาชิกจำนวน 11 คน

1.8 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคบ้านโสกผักหวาน เลขทะเบียน 4994 สมาชิก
จำนวน 12 คน

1.9 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกองทุนหมุนเวียนศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
เลขทะเบียน 4880 สมาชิกจำนวน 22 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบ
สัมภาษณ์ปลายปิด (closed-end interview) และแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด (open-ended interview)
โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ชุด คือ ชุดของคณะกรรมการและชุดของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจ
ชุมชน ซึ่งแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนตัว สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของ
คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นลักษณะคำสัมภาษณ์แบบปลายปิด มีคำตอบให้
เลือกตอบและแบบเติมคำลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความรู้พื้นฐาน แหล่งสนับสนุนและแหล่งความรู้เกี่ยวกับ
วิสาหกิจชุมชน แบ่งเป็น

ตอนย่อยที่ 2.1 ความรู้/ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนเป็นคำถามมีตัวเลือก 1 2 และ 3
ให้เลือกตอบเพียง 1 คำตอบใน 1 ข้อ

เกณฑ์การประเมินค่า

ตอบถูกต้องแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึง มีระดับความรู้สูง

ตอบถูกร้อยละ 60 - 79 หมายถึง มีระดับความรู้ปานกลาง

ตอบถูกน้อยกว่าร้อยละ 60 หมายถึง มีระดับความรู้ต่ำ

ตอนย่อยที่ 2.2 และ 2.3 แหล่งสนับสนุนความรู้เกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนและแหล่งความรู้ที่
สมาชิกได้รับเพิ่มเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน มีคำตอบให้เลือกแบบมาตราประมาณค่า (rating scale)
กำหนดให้แต่ละข้อมีคะแนน 3 ระดับ คือ ได้รับการสนับสนุนมากและได้รับความรู้เพิ่มมากที่สุดที่ระดับ
3 คะแนน ได้รับการสนับสนุนปานกลางและได้รับความรู้เพิ่มปานกลางที่ระดับ 2 คะแนน และ
ได้รับการสนับสนุนน้อยและได้รับความรู้เพิ่มน้อยที่ระดับ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมินค่า

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.00 คะแนน หมายถึง ระดับการได้รับการสนับสนุนมากและได้รับระดับความรู้เพิ่มมาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.67 – 2.33 คะแนน หมายถึง ระดับการได้รับการสนับสนุนปานกลางและได้รับระดับความรู้เพิ่มปานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.66 คะแนน หมายถึง ระดับการได้รับการสนับสนุนน้อยและได้รับระดับความรู้เพิ่มน้อย

ตอนที่ 3 เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แบ่งเป็น

ตอนย่อยที่ 3.1 ปัจจัยเกี่ยวกับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แบ่งได้เป็น สาเหตุการก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มูลเหตุการเข้าร่วมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การได้รับการชักชวนให้เข้ากลุ่มวิสาหกิจชุมชน ความสำคัญของคุณสมบัติสมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การได้รับความรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ และผลตอบแทนที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีคำตอบให้เลือกแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) กำหนดให้แต่ละข้อมีคะแนน 3 ระดับ คือ สาเหตุการก่อตั้งกลุ่มมาก มูลเหตุการเข้าร่วมกลุ่มมาก การได้รับการชักชวนให้เข้ากลุ่มมาก ความสำคัญของคุณสมบัติสมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มมาก การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่มมาก การได้รับความรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ มากและผลตอบแทนที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนมาก ที่ระดับ 3 คะแนน สาเหตุการก่อตั้งกลุ่มปานกลาง มูลเหตุการเข้าร่วมกลุ่มปานกลาง การได้รับการชักชวนให้เข้ากลุ่มปานกลาง ความสำคัญของคุณสมบัติสมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มปานกลาง การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่มปานกลาง การได้รับความรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ปานกลางและผลตอบแทนที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนปานกลาง ที่ระดับ 2 คะแนนและสาเหตุการก่อตั้งกลุ่มน้อย มูลเหตุการเข้าร่วมกลุ่มน้อย การได้รับการชักชวนให้เข้ากลุ่มน้อย ความสำคัญของคุณสมบัติสมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มน้อย การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่มน้อย การได้รับความรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ น้อยและผลตอบแทนที่ได้รับจากการเข้ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนน้อยที่ระดับ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมินค่า

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.00 คะแนน หมายถึง ระดับของสาเหตุการก่อตั้งกลุ่มมาก ระดับมูลเหตุของการเข้าร่วมกลุ่มมาก ระดับการได้รับการชักชวนให้เข้ากลุ่มมาก ระดับความสำคัญ

ของคุณสมบัติมาก ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกมาก ระดับการได้รับความรู้ข่าวสารมากและระดับการได้รับผลตอบแทนมาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.67–2.33 คะแนน หมายถึง ระดับของสาเหตุการก่อตั้งกลุ่มปานกลาง ระดับมูลเหตุของการเข้าร่วมกลุ่มปานกลาง ระดับการได้รับการชักชวนให้เข้ากลุ่มปานกลาง ระดับความสำคัญของคุณสมบัติปานกลาง ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกปานกลาง ระดับการได้รับความรู้ข่าวสารปานกลางและระดับการได้รับผลตอบแทนปานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 –1.66 คะแนน หมายถึง ระดับของสาเหตุการก่อตั้งกลุ่มน้อย ระดับมูลเหตุของการเข้าร่วมกลุ่มน้อย ระดับการได้รับการชักชวนให้เข้ากลุ่มน้อย ระดับความสำคัญของคุณสมบัติน้อย ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกน้อย ระดับการได้รับความรู้ข่าวสารน้อยและระดับการได้รับผลตอบแทนน้อย

ตอนย่อที่ 3.2 , 3.3 และ 3.4 ปึงจยเกี่ยวกับผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แยกเป็นประเด็นด้านคุณสมบัติ ด้านภารกิจและด้านอื่น ๆ ปึงจยด้านการบริหารจัดการแยกเป็นประเด็น ด้านกลุ่ม ด้านระบบงาน ด้านระบบบุคลากรและด้านวิสาหกิจชุมชนและปึงจยด้านอื่น ๆ แยกเป็นประเด็น ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านเงินทุน ด้านการปฏิสัมพันธ์กับภายนอกและด้านการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ (แต่ละด้านจะมีข้อแยกย่อยออกไปอีก) มีคำตอบให้เลือกแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) กำหนดให้แต่ละข้อมีคะแนน 3 ระดับ คือ ความคิดเห็นมากที่ระดับ 3 คะแนน ความคิดเห็นปานกลางที่ระดับ 2 คะแนนและความคิดเห็นน้อยที่ระดับ 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมินค่า

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.00 คะแนน หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.67 – 2.33 คะแนน หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

ช่วงคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.66 คะแนน หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่ม เป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบสามารถตอบคำถามได้โดยเสรี (free response)

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้กับคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโดยการศึกษาจากเอกสารวิชาการ บทความ ตำรา ทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปึงจยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง แก้ไขและให้คำแนะนำแล้วนำแบบสัมภาษณ์ไปทำการทดสอบ (pretest) กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ไม่ใช่กลุ่มที่จะทำการวิจัยจำนวน 21 ราย นำผลที่ได้ไปหาความ

เชื่อมั่น (reliability) โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้วิธีของ ครอนบาค – อัลฟา (Cronbach's alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ทำหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงาน ร.ก.ส. จังหวัดยโสธร

3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลในภาคสนาม

3.2.1 ช่วงระยะเวลาเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากแบบสัมภาษณ์ คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2550 – สิ้นเดือนมีนาคม 2550 จนครบจำนวน 126 ราย

3.2.2 ตรวจสอบข้อมูลในแบบสัมภาษณ์ให้เรียบร้อย ถูกต้อง เพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสัมภาษณ์ทุกฉบับแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าความถี่ (frequencies) ค่าร้อยละ (percentage) สถิตีค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) การจัดอันดับ (ranking) และค่าไคสแควร์ (Chi-square)